

N:o 91.

Uppläst och godkänd i Första Kammaren den 13 maj 1902.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående inköp af de enskilda telefonanläggningarna i Stockholm med omnejd.

(Statsutskottets utlåtande n:o 66.)

Till Konungen.

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 64) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda utdrag af statsrådsprotokollen öfver civilärenden för den 31 januari och den 21 mars detta år föreslagit Riksdagen att — med godkännande af ett mellan telegrafstyrelsen samt styrelserna för Stockholms allmänna telefonaktiebolag och Stockholms Bell telefonaktiebolag den 28 december 1901 träffadt aftal angående öfverlåtelse till telegrafverket af bolagens samtliga telefonanläggningar i Stockholm med omnejd m. m., med en i statsrådsprotokollet för den 21 sistlidne mars omförmäld rättelse — bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen det penningbelopp, som erfordrades för köpeskillingens erläggande enligt nämnda öfverlåtelseaftal, såsom lån på de i sistnämnda statsrådsprotokoll omförmälda villkor.

Till stöd för det nu föreslagna inköpet har särskildt framhållits,
Bih. till Riksd. Prot. 1902. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 21 Häft. (N:is 91—93). 1

hurusom det vore i hög grad önskvärdt, att icke säga nödvändigt, för staten att befria sig från den konkurrens, för hvilken dess telefonväsende i landets hufvudstad med omnejd utsattes från enskilda företag på detta område. Jemte det att denna privatkonkurrens försvårade för staten att erhålla valuta för de å telefonväsendet nedlagda medlen, har påpekats, att den utgjorde hinder för ett enligt telegrafstyrelsens mening önskvärdt ordnande af rikets telefonväsende efter i viss mån förändrade grunder. Det nuvarande tillståndet med olika telefontät i hufvudstaden och dess omgifningar förmenades ock för allmänheten medföra stora olägenheter, som genom statens öfvertagande af de enskilda näten skulle undanrödjas.

Berörda olägenheter synas emellertid Riksdagen ingalunda vara af den betydelse, som man velat tillmäta dem. Enligt Riksdagens mening torde det sätt, på hvilket allmänhetens behof af ifrågavarande kommunikationsmedel för närvarande tillgodoses, icke gifva berättigad anledning till klander, och det kan sättas i fråga, huruvida på det hela större fördelar skulle beredas trafikanterna, om landets hela telefonverksamhet lades i statens hand. I förevarande hänseende lär nemligen den hittillsvarande konkurrensen icke kunna fränkännas all betydelse. Deremot synes man icke vidare behöfva befara, att denna konkurrens skall kunna i någon afsevärd grad inkräkta på det ekonomiska resultatet af rikstelefonens verksamhet. Med den stora utbredning, statens telefonväsende numera erhållit såväl inom hufvudstaden som i öfriga delar af landet, och särskildt genom sina vidsträckta interurbana förbindelser intager nemligen denna institution en synnerligen stark ställning gent emot de ännu existerande enskilda telefontäten.

Riksdagen, som sålunda icke kan anse, att inköpet af de enskilda telefontäten påkallas vare sig för tillgodoseende af allmänhetens intresse eller för betryggande i ekonomiskt hänseende af statens telefonverksamhet, har ej heller funnit sig öfvertygad om behofvet af det omordnande af landets telefonväsende, som stälts i utsigt, för så vidt det ifrågasatta inköpet komme till stånd. I hvad mån härigenom verkliga fördelar skulle vinnas, är ock svårt för Riksdagen att bedöma, då hvarken telegrafstyrelsen eller föredragande departementschefen närmare redogjort för de grunder, som vid ett sådant omordnande skulle få tillämpning.

Såsom af det förestående torde framgå, är det, enligt Riksdagens mening, hvarken från statens eller allmänhetens synpunkt af behofvet påkalladt att nu med rikstelefonen införlifva ifrågavarande enskilda telefon-

nät. Vid sådant förhållande och då Riksdagen årligen — såsom äfven innevarande år skett — med afsevärda belopp i form af lån eller anslag möjliggör en ständigt fortgående utveckling af statens telefonväsende, har Riksdagen ansett sig icke hafva skäl besluta den ytterligare och under alla förhållanden högst betydande statsutgift, som ett inköp af berörda telefnät skulle föranleda. Då Riksdagen sålunda redan af principiella grunder funnit sig icke böra bifalla den af Eders Kongl. Maj:t nu gjorda framställningen, har Riksdagen icke haft anledning att ingå i närmare pröfning af de föreslagna villkoren för köpet; dock synes det Riksdagen icke saknas skäl antaga, att den fordrade köpeskillingen ej obetydligt öfverstiger det verkliga värdet af telefonnäten och fastigheterna i fråga, liksom det ock torde vara ganska tvifvelaktigt, att denna egendom skall i statens hand lemna en så stor afkastning, som beräknats.

På grund af det anförda har Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

Stockholm den 13 maj 1902.

Med undersätlig vördnad.